

Generaties van de familie Bijkersma van 1640 tot heden.

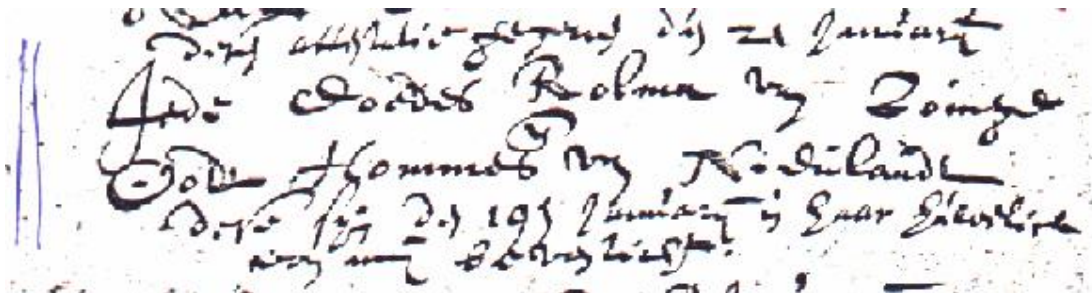
00 Inleiding

Op 19 januari 1668 trouwde Yede zoon van Doede (Doedes) uit Loënga met Oodt de dochter van Homme (Hommes) uit Nijlân, een dorp op het nieuwe land dat in de 13^e en 14^e eeuw ontstond door dichtslibben van de voormalige Middellzee. Bij zijn huwelijk gebruikte Yede de achternaam Rolma, maar deze naam werd hier na niet meer gebruikt en schijnbaar door zijn nakomelingen geheel vergeten. Yede kwam oorspronkelijk uit Loënga bij het Snekermeer, maar ook daar is de achternaam Rolma niet meer te achterhalen omdat er over die tijd geen materiaal meer over gebleven is. De naam Rolma werd in 1811 nog wel in Sneek geregistreerd maar komt momenteel in Nederland niet meer voor. De Rolma 's van Sneek zijn waarschijnlijk ook geen afstammelingen van Yede, misschien wel van de familie uit Loënga.

In 1811 werd door de nakomelingen, zie generatie 03, een geheel nieuwe naam gekozen, welke ontstaan is door de bijverdienste van vader als bijker, het houden van bijen. Het meest beoefende beroep van de Bijkersma 's was echter dat van schoenmaker of wel meesterschoenmaker in de dorpen rondom Bolsward en Sneek.

Deze stamreeks is opgedeeld in generaties, bij elkaar behorende families uit een bepaalde periode. Na de 3e generatie, rond 1800, ontstaan er drie familietakken, twee in Friesland en één in Brabant. Maar momenteel woont er nog slechts één gezin in Friesland die de naam Bijkersma draagt, de rest woont buitend Friesland of zelfs buiten Nederland. Bij de volkstelling in 1947 worden er 64 Bijkersma 's geregistreerd, waarvan nog 26 in Friesland, 13 in Brabant en 10 in Amsterdam.

Niet alle exacte geboortedatums konden worden achterhaald, indien de geboortedatum of huwelijksdatum 01-01- van een bepaald jaar vermelt, betekent dit dat de datum is afgeleid van andere wel bekende datums. Het jaar kon dan wel met enige zekerheid worden vastgesteld maar niet de dag en de maand.

Trouwregister van 1668 van de Nederduits Gereformeerde kerk van Nijland:
Deze attestatie geproclameerd den 2^e Januarie Yede Doedes Rolma van Loënga en Oodt Hommes van Nijland, deze zijn den 19^e januarie in gehuwden staat mij bevestigd.

Generaties van de familie Bijkersma van 1640 tot heden.

- 01 Voorgeslacht van Bijkersma 1640 - 1750**
De zoon Doede Ydes vertrok al snel weer naar Ysbrechtum op korte afstand van Nijland op het oude land, daar bleven ook zijn kinderen wonen. De oudste zoon Yde behield de patroniem Doedes en zijn oudste zoon Doede kreeg weer de patroniem Ydes mee. Zij zetten uiteindelijk ook de familie voort. Aen Doedes, de tweede zoon van Doede Ydes, had ook wel een aantal mannelijke kinderen en kleinkinderen, welke later zich ook weer in Nijland vestigden. Echter in de nabije omgeving kunnen we daarna geen nakomelingen van Aen meer vinden.
- 02 Fam. Doede Ydes, Deersum 1715 - 1800**
De vader van Doede Ydes was schoenmaker in Ysbrechtum, dus begon hij een schoenmakerij in het nabij gelegen Deersum. Zijn zoon Yde Doedes volgde grootvader weer op als schoenmaker in Ysbrechtum. Zeven jaar na het overlijden van zijn vrouw vertrok Doede Ydes in 1787 weer naar zijn geboortedorp Ysbrechtum, waar zijn zoon woonde en werd bijker (houder van bijen).
- 03 Fam. Yde Doedes, Ysbrechtum 1744 - 1806**
Omdat zijn vader Doede Ydes reeds schoenmaker was in Deersum, werd Yde Doedes schoenmaker in Ysbrechtum waar hij zijn grootvader opvolgde. Toen zijn vader zich ook weer in Ysbrechtum vestigde, ging hij bijen houden om in zijn onderhoud te voorzien. Hierdoor werd Yde Doedes dus de zoon van de bijker. Zijn oudste zoon Doede Ydes gebruikte in 1810 bij zijn huwelijk in Sneek al de naam Bijkersma. Toen in 1811 iedereen een achternaam moest laten registreren op last van Napoleon, was vader Yde Doedes stervende of net overleden. Daarom was het zijn oudste zoon Doede Ydes die de naam Bijkersma, namens zijn vader en het hele gezin officieel liet registreren. Doede Ydes kreeg maar één dochter. Maar zoon Thomas Ydes kreeg 12 kinderen waaruit o.a. de "Brabantse tak" is ontstaan (zie generatie 4). Zoon Durk Ydes werd stamvader van de grootste "Friese tak" van de familie Bijkersma. (zie generatie 7) Dochter Geertje(of Getie) trouwde en vertrok in 1812 naar Assen.
- 04 Fam. Thomas Ydes, Ysbrechtum 1786 - 1871**
Thomas Ydes was kastelijn van het café "Rust een weinig" in Ysbrechtum, daarnaast beoefende hij ook het beroep van schoenmaker nog uit. Dit laatste waarschijnlijk nadat zijn vader Yde Doedes was overleden. In 1817 kocht hij de kerk en toren van Tjalhuizum, een gehucht dichtbij Ysbrechtum, voor de afbraak. Aldus het boek 'Stads- en dorps Kroniek van Friesland 1800-1900 (blz.68). Overigens de toren van Tjalhuizum staat er nog steeds temidden van de weilanden op de begraafplaats van Tjalhuizum. Zijn eerste vrouw stierf in het kraambed van haar 7e kind, bij zijn tweede vrouw kreeg hij nog eens 5 kinderen. De oudste zoon Pijter werd de stamvader van de "Brabantse tak" van de familie Bijkersma. (zie generatie 5) De nakomelingen van Zoon Tjitze bleven in Friesland, zie generatie 06.
- 05 Fam. Pijter, (Brabantse tak) 1813 - heden**
Pijter heeft een tijd in Grave gewoond, kwam weer terug op 15 oktober 1836 met een attestatie en vertrok weer naar Assen waar zijn tante Geertje woonde. Hij trouwde daar met een weduwe Anna van Tellingen. Hij kreeg een zoon en een dochter. Nadat zijn vrouw overleden was trouwde hij opnieuw in Anloo met een vrouw uit Duitsland. Toen zijn zoon Thomas Willem trouwde was zijn woonplaats volgens de akte onbekend. Zijn zoon Thomas Willem werd een rondtrekkend metselaar, in Ooien bij Oss bouwde hij mee aan het klooster en werd Rooms Katholiek. Zijn zoon Antonius Johannes werd schilder en later vakbondsleider van de Hout- en Bouwbond in Oss. Voor zijn verdiensten als vakbondsleider werd hij door de Paus onderscheiden. Ook binnen de familie had Antonius de leiding.

Generaties van de familie Bijkersma van 1640 tot heden.

- 06 Fam. Tjitze, Leeuwarden 1837 - heden**
Tjitze trouwde drie keer, twee van zijn vrouwen stierven in het kraambed. Zoon Luitzen zette de familietak voort, hij kreeg twee dochters Joukje en Froukje. Joukje is tot nu toe de oudste Bijkersma geworden, 101 jaar.
- 07 Fam. Durk Ydes, (Friese tak) 1792 - 1842**
Durk Ydes, een broer van Thomas Ydes, is de stamvader van de grootste "Friese tak" van de familie Bijkersma. Hij trouwde twee keer, drie zoons zetten het geslacht voort. De oudste zoon Yde Durks werd brugwachter van Tjerkwerd, zie generatie 8. Een van zijn zoons werd onderwijzer evenals zijn kleinzoon, maar van deze tak leven momenteel alleen nog dochters.
De tweede zoon Johannes Durks vestigde zich in Koudum als schoenmaker, twee kleinkinderen van Johannes stichtten allebei een hotel, resp. in Joure en Coevorden. Zie generatie 9. De tweede zoon uit zijn tweede huwelijk Jan Durks werd boerenknecht in Wolsum en Hichtum. Zie generatie 10. Hij had drie zoons waarvan er een voor onderwijzer studeerde.
- 08 Fam. Yde Durks, Tjerkwerd 1818 - heden**
Rintje, de enige zoon van de brugwachter van Tjerkwerd, werd hoofdonderwijzer in Stavoren en kreeg 6 kinderen waarvan één zoon Yede Dirk. Rintje kreeg problemen met de drank en vertrok rond 1900 naar Marssum waar hij samen met zijn vrouw een kruidenierswinkel begon.
Zijn zoon Yede Dirk werd hoofdonderwijzer van Zwaagwesteinde waar hij ook zitting had in talloze besturen. Hij trouwde twee keer en had vijf kinderen, waarvan één een zoon was die zeeman werd en uiteindelijk zich in Australië vestigde.
- 09 Fam. Johannes Durks, Koudum 1826 - heden**
Jan Cornelis zette de traditie van schoenmaker/ zadelmaker van vader Johannes, voort in Wommels. Hij had drie kinderen waarvan twee zoons die elk een hotel begonnen, Thymen Rintje in Coevorden en Johannes Dirk in Joure. De drie zoons van Johannes Dirk volgden hem niet op, zoon Jan Ruurd werd officier bij de luchtmacht en is momenteel nog de enige mannelijke Bijkersma die in Friesland woont.
- 10 Fam. Jan Durks, Cubaard 1839 - 1924**
Jan Durks brak met de traditie van schoenmaker en werd boerenknecht. De jongste zoon liet hij studeren voor onderwijzer, hij werd hoofdonderwijzer te Wapenveld, zie generatie 15. Ook de beide andere zonen kregen nakomelingen, zie generatie 11 en 12. Dochter Gerbrigje vertrok naar Amsterdam en nam in 1912 zelf het initiatief om zich van haar man te laten scheiden.
- 11 Fam. Sybren Jans, Bolsward 1869 - 1933**
Sybren, de oudste zoon van Jan Durks werd evenals zijn vader boerenknecht. Hij trouwde met het dienstmeisje dat een kind van de boer verwachtte. Even na 1900 probeerde hij te gaan werken in de melkfabriek te Wirdum. Maar dat pakte verkeerd uit waarna zijn vrouw er voor zorgde dat ze terug konden keren naar Bolsward, Siebren werd werkmans bij de gemeente Bolsward. Hij kreeg negen kinderen waarvan vijf zoons, drie zoons kregen nakomelingen. Zie de generaties 16, 17 en 18.
- 12 Fam. Durk Jans, Cubaard 1871 - 1961**
Jan, de oudste zoon van Durk Jans, werd binnenschipper en kreeg veel nakomelingen, zie generatie 13. Zoon Ruurd ging studeren voor onderwijzer, net als oom Douwe uit Wapenveld. Maar achteraf vond hij zichzelf niet geschikt voor onderwijzer en vertrok plotsklaps naar Rotterdam, zie generatie 14.
- 13 Fam. Jan, Tjerkwerd 1895 - heden**
Jan, ook bekend als lange Jan, werd binnenschipper. Zijn kinderen werden dan geboren van Middelburg tot Ermelo. Hij was vurig en soms fanatiek in zijn geloof. Jan kreeg acht kinderen, waarvan vier zoons. Zoon Dirk Jan en Johannes vertrokken na de oorlog beiden naar Australië. Vader Jan werd in de bevrijdingsnacht in Lemmer gedood door een granaatscherf.

- 4